

Virhevastuu

Tässä ohjeessa käydään läpi virhevastuuta ja takuuta koskevat periaatteet. Virhevastuuta koskevat säännökset on määritelty kuluttajansuojalain 5 luvussa ja niitä sovelletaan silloin, jos tuotteella ei ole takuuta tai takuu-aika on päättynyt.

Käytettynä ostetussa autossa voi ilmetä jo pian kaupanteon jälkeen korjaamista vaativia vikoja. Käytettynäkään ostettu auto ei silti saa olla huonommassa kunnossa kuin kuluttajalla on auton ikä, sillä ajatut kilometrit, auton kauppahinta sekä myyjän autosta antamat tiedot huomioon ottaen yleensä aiheuttaa edellyttää.

Käytetyn auton ei voi olettaa olevan kunnoltaan tai toiminnaltaan uudenveroinen. Mitä vanhemmasta, enemmän ajatusta ja edullisemmasta autosta on kysymys, sitä enemmän ostajan voidaan olettaa varautuvan vikoihin tai iän tuomiin puutteisiin auton kunnossa ja toiminnassa. Käytetyn auton ostajan tulee huomioida normaalien korjauskustannusten mahdollisuus auton kauppahinnassa.

Myyjä vastaa virheestä, joka on ollut autossa luovutushetkellä, vaikka virhe ilmenee myöhemminkin. Kuluttajansuojalain mukaan virheen oletetaan olleen olemassa jo luovutushetkellä, jos se ilmenee kuuden kuukauden kuluessa luovutuksesta. Kuluttaja ei voi vedota virheeseen, mikä hänellä on ollut tiedossa tai minkä hän on voinut autoa tarkastaessaan todeta.

Kuuden kuukauden sääntöä ei voi kuitenkaan verrata uuden auton takuuseen. **6kk takuuta käytetyssä autossa siis ei ole**, vaan tässä sovelletaan kuluttajansuojan virhevastuuta. Kun käytettyä autoa korjataan paremmalla tai kokonaan uudella varaosalla niin auton taso paranee ja tällöin kuluja jaetaan. Myyjäliike on velvollinen korjaamaan arvioidun virheen verran eli osuuden, minkä verran liian aikaisin komponentti on rikkoutunut, sekä kuluttaja maksamaan oman osuuden korjauksesta saamastaan hyödystä eli tällöin korjauksessa auto tulee sen komponentin osalta parempaan kuntoon ja käyttöikä kasvaa.

Virhevastuuta arvioidessa kuluttajan pitää osoittaa, että kyseessä on virhe ja tällöin arvioidaan myyjäliikkeen osallistumisvastuu korjaukseen. Virhe todetaan esimerkiksi osoittamalla auton rikkoutuneen ennenaikaisesti oletettuun käyttöikänsä verrattuna, virhe voi olla myös kauppaan tai muuhun tiedoksiantoon liittyvä virhe. Jotain auton osia tarvitsee vaihtaa 50tkm välein, toisia on uusittava 150tkm välein, kun taas jotkin osat voidaan katsoa kestävänsä jopa 250tkm. Millään osalla ei ole ikuista kestoikää, siksi myös autoliikkeen vastuu päättyy kyseessä olevan osan kestoian täytyessä. Kestävimpänä osana autossa yleensä pidetään moottoria ja sen voidaan arvioida kestävänsä koko auton oletetun eliniän eli 250-300tkm. Itse auton korille ja koritekniikalle katsotaan yleisesti 10-15 vuoden kestoikä.

Auton tai sen osien käyttöikä ei voida täsmällisesti määritellä ennalta. Arviointi virheellisyydestä tai virheettömyydestä on tehtävä tapauskohtaisesti. Virheenä ei pidetä auton tai sen osan normaalista iän tuomasta kulumisesta ja sen aiheuttamasta korjaustarpeesta tai auton käyttövirheestä aiheutunutta vikaa. Autot ovat erilaisia ja tehty erilaiseen käyttötarkoitukseen, joten samankin komponentin kestoikä vaihtelee automerkkien ja mallien välillä.

Esimerkki Kuluttajaviraston sivuilta:

50 000 kilometriä ajatun auton vaihteisto rikkoutuu ilman, että olisi kyse käyttövirheestä tai muusta vastavasta ostajan puolella olevasta syystä. Vaihteisto on ollut huonommassa kunnossa kuin ostajalla on tämän verran ajatun auton osalta ollut aiheutta edellyttää. Jos sama vika ilmenee 200 000 kilometriä ajatussa autossa, korjaustarpeen voidaan katsoa johtuvan luonnollisesta kulumisesta. Korjauskustannukset jäävät tässä tapauksessa siis ostajan vastuulle.

Taulukossa on hahmotelmaa vastuuosuuksista, prosentit ovat asiakkaalle tuleva osuus. Taulukossa on käytetty pohjana kuluttajaviraston esimerkkitapauksia ja tiedossa olevia kuluttajariitatapauksia.

Asiakkaan maksuosuus						
		Ajomäärä tkm				
		50	100	150	200	300
	Maksimi kestoikä tkm					
Moottori	300	16,67%	33,33%	50,00%	66,67%	100,00%
Turboahdin	200	25,00%	50,00%	75,00%	100,00%	100,00%
Kaksoismassa vauhtipyörä	250	20,00%	40,00%	60,00%	80,00%	100,00%
Jakoketju	250	20,00%	40,00%	60,00%	80,00%	100,00%
Vaihteisto	200	25,00%	50,00%	75,00%	100,00%	100,00%
Kytkin	150	33,33%	66,67%	100,00%	100,00%	100,00%
			Suuri painoarvo onko kytkin vain kulunut/ käyttövirhe			
Sähkötekniikka	10v	mm. ohjainlaite, radio, painikkeet				
Korin mekaniikka	10v	mm. lukot, kahvat, vivut				
Varustepuutos	Prosenttiosuus uuden varusteen hinnasta					